

Tárgytematika / Course Description

Helyi társadalom

ANTKTA3033

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Csaba Sándor

Félév / Semester: 2018/19/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tanítói munka során szükséges a gyermekeket körülvevő helyi társadalom és közösségek megismerése és az ebben való részvétel, beilleszkedés. A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a lokalitás fontosságát, illetve a helyi társadalom és közösségek szerepének felértékelődését napjainkban. A feldolgozott témakörök segítségével megismerhetik a globalizáció és a helyi társadalmak, a „nagy társadalom” és a „helyi társadalom” viszonyát és kapcsolatát, illetve a helyi társadalom tagoltságát.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) A társadalmi szerveződés szintjei. A „nagy társadalom” és a „helyi társadalom” viszonya.
- 2) A helyi társadalom fogalma, dimenziói és tagoltsága.
- 3) Város és község. A helyi hatalom és koordinátái.
- 4) Nagypolitika és lokalitás. A regionális politika jellemzői.
- 5) A helyi nyilvánosság, közvélemény és média.
- 6) A helyi elit.
- 7) Helyi társadalmi konfliktusok.
- 8) A közösségfejlesztés szakmai gyökerei és története (USA, Nyugat-Európa, Magyarország)
- 9) A közösség és az ifjúsági közösség sajátosságai
- 10) A lokalitás, szomszédság
- 11) A társadalmi nyilvánosság sajátosságai
- 12) A közösségfejlesztés módszerei I.: aktivizáló módszerek, helyi nyilvánosságot szervező és együttműködést fejlesztő módszerek
- 13) A közösségfejlesztés módszerei II.: gazdaságfejlesztő, illetve a települések megismerésére és feltárására kialakított módszerek
- 14) A közösségfejlesztés magyarországi hálózata és kapcsolatrendszere

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: Egy község vagy kisváros minden olyan szekundér adatának, információjának összegyűjtése, amely alapján a rá jellemző tér és társadalmi mező paraméterei beazonosíthatók. **Prezentáció megtartása, portfólió bemutatása a választott településről.**

Követelmény: Portfólió készítése egy szabadon választott településről, mely tartalmazza:

Válasszon ki egy 1000-2000 fő lakosságú települést!

Helyi társadalom térbeliségének feltárása, térképek, fotók, belső és külső tér (környezete, vonzáskörzete stb.), helyi térbeli sajátosságok

1. Gyűjtsön adatokat a faluról, kisvárosról az alábbi szempontok szerint!

- Földrajzi koordináták, centrumtelepülésektől való távolság, szomszéd települések
- Megközelíthetőség bemutatása
- Utcaszerkezet
- Speciális elhelyezkedés
- Domborzati viszonyok és hatása a település szerkezetére
- A település története
- A település környezete (természeti és épített)
- A település gazdasága, statisztikai adatok, fejlettségi indikátorok, intézményi ellátottság
- A település irányítása
- A település társadalma
- Vonzerő, látványosság (ennek hatása a mindennapi életre)
- Perspektívák a településen
- Ifjúságot érintő problémák, célok, feladatok, lehetőségek
- Falu és városrészekről fotók, épületek stb.

2. Térképkészítés a településről. Ezen jelölni a helyi nyilvánosság színtereit, a közösség számára fontos helyszíneket, értékeket. (Központ, infra elemek, út, vasút stb.)

3. Közösségfejlesztő program kidolgozása a településről, ötletek felsorolása indoklással

A vizsgára bocsátás feltétele: az aláírás megszerzése

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Bóhm Antal: A helyi társadalom. Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola Társadalomtudományi és Közművelődési Tanszéke, 1996.

Bóhm Antal: Helyi társadalom, önkormányzatok, településfejlesztés. Bp., Agroinform, 2003.

Ajánlott irodalom

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. Város és falu. 191-193. p., 194-195. p., 202-210. p.

Albert József: Helyi társadalmi konfliktusok a nyolcvanas és kilencvenes években. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém, 2000.

Bogár László: Magyarország és a globalizáció. Bp., Osiris, 2003.

- Bódi Ferenc – Bóhm Antal:** Sikeres helyi társadalmak. Agroinform Kiadó, Budapest, 2000.
- Bódy Zsombor – Ö. Kovács József**(szerk.): Bevezetés a társadalomtörténetbe. Osiris, Budapest, 2006.
- Bóhm Antal:** A XX. századi magyar társadalom. Korona Kiadó, Budapest, 1999.
- Csath Magdolna:** Globalizációs végjáték. Bp., Kairosz, 2008.
- Csath Magdolna:** Kiút a globalizációs zsákutcából. Bp., Kairosz, 2001.
- Csefkó Ferenc** (szerk.): Önkormányzati iránytű. Új Historica Kiadó, Villány, 1999.
- Csíte András – Letenyei László** (szerk.): Rendszerváltás után. Falusi sorsforduló a Kárpát-medencében. MTA Politikatudományi Intézete – SZÁMALK Kiadó, Budapest, 1999.
- Fényes Elek:** Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és puszta, betűrendben, körülményes leíratik. I–III. kötet. Bp., k. n., 1851.
- Kovács Imre** (szerk.): Hatalom és társadalmi változás: a poszt szocializmus vége. Napvilág Kiadó, Budapest, 2002.
- Nemes Nagy József:** A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba). Bp., 1998. http://geogr.elte.hu/REF/REF_Kiadvanyok/Ter_a_tarskutban/A_Ter_a_tarsadalomkutatásban_NNJ.htm
- Rechnitzer János** (szerk.): A Kárpát-medence régiói 5. Nyugat-Dunántúl. Bp., Dialóg Campus, 2007.
- Rechnitzer János:** Területi stratégiák. Bp. – Pécs, Dialóg-Campus Kiadó, 1998.
- Sarudi Csaba:** Térség- és vidékfejlesztés. Kaposvár, Agroinform Kiadó, 2003.
- Süli-Zakar István (szerk.):** A terület- és településfejlesztés alapjai. Bp.,–Pécs, Dialóg Campus Kiadó, 2003.
- Sziklay János - Borovszky Samu** (szerk.): Magyarország vármegyéi és városai. Bp., Arcanum Adatbázis Kft., 2002. In: <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0017/17.html>
- Szretykó György** (szerk.): A helyi társadalom szociológiai dimenziói. Comenius Kiadó, Pécs, 2003.
- Tomka Béla:** Európa társadalomtörténete a 20. században. Osiris, Budapest, 2009.
- Varga A. Tamás – Vercseg Ilona:** Közösségfejlesztés. 2004. www.kka.hu
- Vercseg Ilona:** Közösségfejlesztés – Módszertani segédlet. 2004. www.kka.hu
- Vitányi Iván:** Új társadalom – új szemlélet. Bp., Napvilág, 2007.